

Sorsigvej 35
6760 Ribe

Telefon: +45 7221 8899
Mail: info@fstyr.dk
www.fstyr.dk

Notat
Sagsnr.: [Sagsnr.]
Dato: 01-02-2021

Orientering om systemfejl i den teoretiske del af taxi-kvalifikationskursus

1. Indledning

Færdselsstyrelsen har den 28. januar 2021 konstateret, at der har været fejl i en algoritme i testsystemet Multitest som ejes og driftes af TUR (Transporterhvervets Uddannelser), hvor Færdselsstyrelsen køber sig adgang til systemet. Fejlen har medført, at kursister fejlagtigt er blevet registreret som bestået i forbindelse med taxi-kvalifikationskursus, på trods af, at de ikke reelt har opnået den minimale beståelsesprocent på 76,67 % som fremgår af vejledningen om prøveafvikling. Der er modsat ikke tale om, at der er kursister der fejlagtigt *ikke* har bestået prøven og derved kvalifikationsuddannelsen.

Vejledningen er udarbejdet af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen umiddelbart forud for den nye taxilovs ikrafttræden, og det er således vurderingen, at algoritmen er implementeret i denne forbindelse, hvorfor fejlen kan afgrænses til perioden 1. januar 2018 til 28. januar 2021.

På baggrund af prøven har de pågældende kursister ansøgt om udstedelse af chaufførkort. Det nøjagtige antal fejlbedømte prøvesvar kan ikke på nuværende tidspunkt fastslås, men Færdselsstyrelsen er i færd med at udtage og gennemgå stikprøver med henblik på et kvalificeret estimat over, hvor mange prøver det drejer sig om.

Der er i perioden udstedt 10.617 chaufførkort på baggrund af et kvalifikationskursus gennemgået fra 2018 og frem (efter den nye lovs ikrafttræden).

Af Færdselsstyrelsens vejledning for prøveafvikling, i forbindelse med kvalifikationsuddannelse for førere af taxier, fremgår det, at den teoretiske prøve omfatter 30 multiple-choice spørgsmål med fire svarmuligheder til hvert spørgsmål, hvor én eller flere af de pågældende svarmuligheder er rigtige.

For at bestå prøven, skal chaufføren svare rigtigt på mindst 23 spørgsmål ud af 30, svarende til 76,67 %.

Algoritmen i testsystemet bedømmer på nuværende tidspunkt fejlagtigt den teoretiske prøve således, at der bedømmes på hver enkelt svarmulighed, fremfor på det enkelte spørgsmål. Til hvert spørgsmål er der 4 underspørgsmål, og det er et krav, at alle underspørgsmål til det enkelte spørgsmål er korrekt besvaret for at spørgsmålet tæller som godkendt. På nuværende tidspunkt tæller systemet på underspørgsmålene i hver kategori og man kan således have ét forkert besvaret underspørgsmål i 28 ud af 30 spørgsmål og stadig bestå. Herudover har det vist sig, at såfremt en svarmulighed ikke besvares, og det korrekte svar er "nej", vil den manglende besvarelse blive bedømt som et korrekt svar.

Det vil sige, at prøven er væsentligt nemmere at bestå end det, vejledningen lægger op til.

Færdselsstyrelsen har opdaget fejlen, idet styrelsen er i færd med at implementere et modul som skulle gøre det muligt at gennemgå prøver manuelt. I den forbindelse er der udarbejdet en prøveskabelon, og det er i forbindelse med kvalitetssikring af denne, at Færdselsstyrelsen er blevet opmærksom på fejlen..

2. Regler om kvalifikationsuddannelsen og efterfølgende udstedelse af chaufførkort.

Det følger af taxilovens § 30, stk. 1, at Transport-, bygnings- og boligministeren godkender de uddannelsessteder, der tilbyder kvalifikationskurser til chauffører der udfører erhvervmæssig persontransport. Det fremgår endvidere af stk. 2, at ministeren fastsætter adgangsbestingelser til kursus, indholdet af kurset, krav til prøver samt øvrige krav til uddannelsesstederne.

Af taxibekendtgørelsens § 20, fremgår de nærmere krav til kvalifikationskurset, herunder, at kurset skal vare mindst 74 timer, hvoraf der skal være mindst 6 individuelle køretimer med undervisning i trafiksikkerhed, passagervenlig samt defensiv og energirigtig kørsel. Af stk. 2 fremgår det, at kurset skal omfatte undervisning i arbejdsret, færdselslovgivning, energirigtig- og passagervenlig kørsel, taxilovgivning, arbejdsmiljø – herunder ergonomi, befordring af særlige grupper, konflikthåndtering og kommunikation, kundeservice og førstehjælp. Af bilag 3 til taxibekendtgørelsen fremgår en udvidet gennemgang af indholdet af de ovenstående emner.

Af bekendtgørelsens § 21 fremgår det, at kurset afsluttes med en teoretisk og en praktisk prøve, og at der ved den teoretiske prøve anvendes en, af Færdselsstyrelsen udarbejdet, prøve som aflægges ved hjælp af et elektronisk prøveaflæggelsessystem.

Af bekendtgørelsens § 22 fremgår det, at uddannelsesstedet før begyndelsen af en ansøgers uddannelse skal udarbejde en lektionsplan for uddannelsesforløbet. Underviseren og ansøgeren skal straks efter afslutningen af hvert enkelt emne i undervisningsplanen med deres

underskrifter bekræfte, at der er undervist i det pågældende emne, herunder bekræfte datoen for afslutningen af emnet og den faktisk anvendte tid.

I forbindelse med den nye taxilovs ikrafttræden i 2018 blev der, umiddelbart forinden, udarbejdet en vejledning for prøveafvikling som er rettet mod de uddannelsessteder der er godkendt i henhold til taxiloven. Af vejledningen fremgår det, hvordan både den praktiske og teoretiske prøve skal afvikles, herunder at prøverne bestilles i multitest senest 1 uge før prøvernes gennemførelse og at den teoretiske prøve omfatter 30 multiple choice spørgsmål med 4 svarmuligheder hvoraf én eller flere er rigtige. For at bestå prøven skal kursisten svare rigtigt på mindst 23 spørgsmål (76,67 %). Hvis kursisten ikke består prøven efter 3. forsøg skal kursisten gennemgå en ny kvalifikationsuddannelse før kursisten kan deltage i en ny prøve. Det fremgår endvidere af vejledningen, at det er den praktiske prøve som skal kontrollere at kursisten kører rutineret, passagervenligt og udviser en defensiv kørefærd.

Kvalifikationskurset i sig selv kan ikke anvendes til erhvervsmæssig persontransport, og det er således først ved udstedelse af chaufførkort, at kursisten er berettiget til at udføre erhvervsmæssig persontransport

For at få udstedt et chaufførkort, skal ansøger være fyldt 21 år, have haft kørekort til almindelig bil i minimum 3 år, ikke være umyndig eller under værgemål, være fagligt kvalificeret, have sandsynliggjort at erhvervet kan udføres i overensstemmelse med god skik inden for branchen, ikke være dømt for et strafbart forhold som begrunder nærliggende fare for misbrug af chaufførkortet, samt opfylde nærmere bestemte helbredskrav.

3. Proces for gennemførelse af kvalifikationsuddannelse samt efterfølgende udstedelse af chaufførkort

Såfremt en person ønsker at ansøge om et chaufførkort, uden tidligere at have været fagligt kvalificeret, skal pågældende kontakte et uddannelsessted med henblik på optagelse på taxikvalifikationskursus.

Kursisten vil her gennemføre et kursus på 14 dage, hvor der gennemføres en praktisk og teoretisk prøve i slutningen af forløbet. Efter endt emnegennemgang skal både underviser og kursist underskrive lektionsplanen og attestere at der er modtaget undervisning i emnet, og hvornår det er afsluttet.

Teoriprøven gennemføres og udfyldes i Multitest, hvor der efter en algoritme sker en automatisk sammentælling af prøvesvarene, hvorefter systemet informerer kursisten om, hvorvidt prøven er bestået.

Den teoretiske prøve er et mikset prøveset som er individuelt for hver deltager. Til den enkelte prøve udtrækkes der, efter en fordelingsnøgle, 30 spørgsmål ud af det samlede spørgsmålskatalog på 259 spørgsmål.

Når prøven er gennemført, indberetter uddannelsesstedet prøveresultatet som enten "Bestået" eller "Ikke-bestået" i Færdselsstyrelsens bevisadministrationssystem BAT2. hvorefter der automatisk oprettes en ansøgning om nyudstedelse af chaufførkort i Færdselsstyrelsens sagsbehandlingssystem. Her udsendes der en automatisk anmodning til Rigspolitiet om indsendelse af en straffeattest til offentlig brug for den enkelte ansøger. Ansøger indsender på samme tid en lægeattest med henblik på vurdering af ansøgers opfyldelse af de i taxibekendtgørelsens bilag 1 nærmere bestemte helbredskrav.

Når Færdselsstyrelsen har vurderet om alle krav er opfyldte, afsluttes sagen, enten med et afslag såfremt ét af kravene ikke er opfyldt, eller med at der udstedes et chaufførkort til ansøger. Ansøger får i den forbindelse fremsendt et midlertidigt chaufførkort samt betalingslink.

Når Færdselsstyrelsen har registreret at gebyret er betalt, bestilles chaufførkortet til fremsendelse til ansøgers adresse.

4. Færdselsstyrelsens reaktion i forbindelse med den konstaterede fejl

Færdselsstyrelsen har, i forbindelse med den konstaterede fejl, mundtligt og skriftligt kontaktet de uddannelsessteder, der d. 29. januar 2021 har haft planlagt prøveafvikling med information om, at der er systemfejl i multitest og resultaterne derfor ikke er korrekte, hvilket uddannelsesstederne er blevet anmodet om at informere kursisterne om inden prøveafviklingen. Styrelsen gennemgår herefter prøvesvarene manuelt og kontakter efterfølgende den enkelte kursist via e-Boks med information om det faktiske prøveresultat.

Færdselsstyrelsen har ligeledes kontaktet TUR (Transporterhvervets Uddannelser), som ejer testsystemet Multitest, som er udviklet af TUR i samarbejde med Trafik- og Byggestyrelsen, med henblik på at få fejlen rettet. Fejlrettelsen kræver, at der udarbejdes en ny algoritme, som skal implementeres. Færdselsstyrelsen har på nuværende tidspunkt fået oplyst, at tidshorizonten for, at den pågældende fejl er rettet, er mellem syv og 14 dage. Færdselsstyrelsen er i tæt dialog med TUR og er oplyst om, at arbejdet er prioriteret.

Frem til fejlen er korrigeret vil styrelsen fortsat manuelt gennemgå prøvesvar og kontakte kursisterne med information om deres faktiske prøveresultater.

5. Hvad gør Færdselsstyrelsen fremadrettet for at undgå lignende fejl?

Færdselsstyrelsen er, på baggrund af den konstaterede fejl, i færd med at gennemgå samtlige algoritmer og prøveskabeloner styrelsen har i Multitest.

Når Færdselsstyrelsen tager nye systemer i brug, foretager ændringer i systemer m.v., kvalitetssikrer styrelsen altid det pågældende system/de pågældende ændringer, til sikring af, at systemet fungerer som det skal. Færdselsstyrelsen konstaterede også denne fejl i forbindelse med kvalitetssikring af en ny prøveskabelon i systemet. Færdselsstyrelsen vil fortsat kvalitetssikre i forbindelse med implementering af nye systemer m.v. Færdselsstyrelsen vil i forbindelse med implementering af nye systemer have en skærpet opmærksomhed på test i forbindelse med overdragelse fra udvikling til drift.

Herudover vil styrelsen fremadrettet øge kravene til leverandører af blandt andet IT-løsninger, så det i højere grad sikres, at der foretages stikprøver og at der løbende kan foretages dataudtræk med henblik på sikring af fyldestgørende ledelsesinformation. Desuden vil Færdselsstyrelsen fremadrettet arbejde med at styrke dataindsamling og ledelsesinformation med henblik på at modvirke fejl i fremtiden.

6. Antallet af godkendte chauffører på baggrund af kvalifikationsuddannelsen afviklet 1. januar 2018 - 28. januar 2021

Færdselsstyrelsen er på nuværende tidspunkt ved at undersøge, om de relevante sager kan fremfindes, og styrelsen kan derfor ikke oplyse, hvor mange ansøgere, der fejlagtigt har bestået de pågældende prøver, men det kan oplyses, at der i perioden fra 1. januar 2018 til 28. januar 2021, er 11.496 kursister, der har bestået både den teoretiske og den praktiske kvalifikationsprøve, heraf er 10.617 godkendt til chaufførkort af Færdselsstyrelsen. De øvrige 879 kursister har enten en ansøgning under behandling ved Færdselsstyrelsen, har fået afslag på deres ansøgning, eller har fravalgt at ansøge om et chaufførkort. Det er Færdselsstyrelsens vurdering, at der vil være tale om et væsentligt antal kursister, som fejlagtigt har bestået en skriftlig prøve. Færdselsstyrelsen udsteder på baggrund af indberettede prøveresultater et chaufførkort til en ansøger, i det omfang ansøger ligeledes opfylder de øvrige krav for, at man kan få et chaufførkort udstedt (helbreds krav, vandelskrav m.v.).

Færdselsstyrelsen udsteder således et chaufførkort på baggrund af de indberettede oplysninger. Der er således ikke tale om, at der sker en fejl i Færdselsstyrelsens sagsbehandling vedrørende chaufførkort, men derimod en fejl i den automatiske sammentælling, i Multitest i forbindelse med indtastning af prøvesvar.

Spørgsmålet er herefter, hvorvidt der på baggrund af fejlen i Multitest kan ske en tilbagekaldelse af det chaufførkort, der er udstedt.

7. Generelt vedrørende tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter

Det klare udgangspunkt er, at der ikke kan ske tilbagekaldelse af en begunstigende forvaltningsakt, men det kommer an på en afvejning af hensynet til kursistens berettigede forventninger på den ene side, og hensynet til de modstående interesser for at afgørelsen ophæves på den anden side, hvilket som oftest vil være begrundet i hensynet til offentligheden.

I forbindelse med denne afvejning, indgår betragtninger om hvorvidt en tilbagekaldelse vil være afgørende af hensyn til

- menneskers og dyrs liv, sundhed og velfærd, statens sikkerhed, forebyggelse og opklaring af lovovertrædelser
- forhold der efter den enkelte lovgivning er væsentlige – som fx. lighed og konsekvens ved administration af et område

Herudover kan nedenstående forhold ligeledes indgå i afvejningen:

- hvor lang tid er der gået fra afgørelsen træffes/meddeles ansøger til den bliver tilbagekaldt
- hvorvidt ansøger/parten har indrettet sig i god tro i henhold til den trufne afgørelse
- hvorvidt den pågældende sagsbehandlingsfejl er af en sådan karakter, at ansøger/parten burde have været opmærksom på, at der var tale om en fejl

8. Vurdering af muligheden for tilbagekaldelse i de konkrete sager

Ved hensynsafvejningen vurderer styrelsen, hvilke forhold der gør sig gældende i forhold til kursistens berettigede forventninger, herunder om kursisten burde have indset der var tale om en fejl, hvor lang tid der er forløbet siden afgørelsen blev truffet og om kursisten har indrettet sig i god tro efter indholdet i afgørelsen.

Det er Færdselsstyrelsens klare opfattelse, at den fejl, der har været i systemet, ikke har været af en sådan karakter, at kursisterne burde have været klar over, at der har været tale om en fejl. Der lægges i den forbindelse vægt på, at algoritmen, som har været opsat forkert, medfører at kursisternes prøveresultater beregnes i testsystemet *Multitest*, og kursisterne ikke nødvendigvis har indsigt i beståelsesresultatet, korrekte svar til de enkelte prøver m.v.

Det er Færdselsstyrelsens opfattelse, at langt størstedelen af de pågældende kursister har indrettet sig i god tro med afgørelsen/oplysningen

om, at de har bestået deres kursus. Den langt overvejende del af kursisterne har efterfølgende ansøgt om chaufførkort, ligesom de på denne baggrund har haft mulighed for at tage job som taxichauffør, flexchauffør, limousinechauffør m.v.

Perioden der er forløbet, fra afgørelsen blev truffet til fejlen er opdaget, differentierer fra kursist til kursist og varierer fra alt imellem én uge og lige over tre år. Kursisterne har derfor i forlængelse af ovenstående, ud fra et tidsmæssigt perspektiv, haft rig mulighed for at indrette sig i overensstemmelse med den beståede prøve. Det bemærkes i den forbindelse, at det er Færdselsstyrelsens vurdering, at de samme regler må gælde for alle som har fået udstedt et chaufførkort, og styrelsen kan dermed ikke genoptage enkelte ansøgningssager indenfor et vist tidsrum uden at det ville være i strid med principperne om lighed.

På den anden side, skal det vurderes, om der er tungtvejende hensyn der kan medføre, at de begunstigende forvaltningsakter kan tilbagekaldes.

Det forhold, der særligt vurderes relevant i forbindelse med hensynsafvejningen, er hensynet til menneskers sikkerhed – her tænkes særligt på færdselssikkerheden. Det fremgår af taxibekendtgørelsens Bilag 3, hvilke emner der skal indgå i kvalifikationsuddannelsen for chauffører, og her indgår blandt andet kendskab til færdselslovgivningen, passagervenlig kørsel og befordring af særlige grupper af personer.

Det vurderes dog, at det forhold, at kvalifikationsuddannelsen består af både en skriftlig og en praktisk prøve, gør, at det færdselssikkerhedsmæssige aspekt i vidt omfang varetages i form af den praktiske prøve, bedømt af en ekstern censor, som er godkendt kørelærer. Eventuelle mangler i viden, af mere færdselssikkerhedsmæssig karakter må således antages at blive fanget ved den praktiske prøve.

I forlængelse heraf bemærkes det i øvrigt, at kvalifikationsuddannelsen ikke i sig selv giver mulighed for at udføre erhvervsmæssig persontransport, da det kræver udstedelse af et chaufførkort. Chaufførkort udstedes af Færdselsstyrelsen, og foruden de faglige kvalifikationer er der krav til ansøgers helbred, vandel, god skik, alder og erfaring. Disse forhold undersøger styrelsen forinden, der kan udstedes et chaufførkort, hvorfor chaufførerne gennemgår et omfattende tjek, inden de får udstedt chaufførkortet.

Kvalifikationskurset udbydes i øvrigt alene til kursister, som har haft førerret til almindelig bil, kategori B, i minimum 3 år, hvorfor de enkelte chauffører må antages at have opnået en vis erfaring med at gebærde sig i trafikken, hvilket yderligere formindsker det sikkerhedsmæssige hensyn, der måtte tale for at tilbagekalde afgørelserne.

Afslutningsvis bemærkes det, at beståelsesprocenten er bestemt i en vejledning og ikke er fastsat ved hverken lov eller bekendtgørelse. Det fremgår i øvrigt også af vejledningen, at kursisterne har 3 forsøg i alt

til at gennemføre prøven. Kursisterne ville således have haft mulighed for at bestå den teoretiske prøve i et senere forsøg.

Færdselsstyrelsen finder efter en samlet vurdering af ovenstående forhold, at der ikke er grundlag for at tilbagekalde afgørelsen om, at de pågældende prøver er bestået, eller chaufførkort som er udstedt på baggrund af de kvalifikationsbeviser, der er udstedt på de fejlagtigt beståede prøver. I den forbindelse lægges der særligt vægt på det forhold, at kursisterne har indrettet sig i overensstemmelse med afgørelserne, at de ikke burde have indset at der var tale om en fejl, og at styrelsen vurderer, at der ikke er tilstrækkelig med tungtvejende hensyn i forhold til menneskers sikkerhed der kan begrunde en tilbagekaldelse af de begunstigende forvaltningsakter.

9. Chaufførers reaktionsmuligheder

Såfremt der er chaufførkortindehavere som har bestået kvalifikationskurset i perioden fra 2018 og frem til nu, kan de ved henvendelse til Færdselsstyrelsen få oplyst det faktiske resultat af deres prøve.

Færdselsstyrelsen kan ligeledes tilbyde den enkelte chaufførkortindehaver at afholde eventuelle udgifter til nyt kursusmateriale såfremt den enkelte chauffør på baggrund af et ikke bestået resultat ønsker at gennemgå indholdet af emnerne i kvalifikationsuddannelsen igen.